

Monumentnummer*: 511049

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 23 september 1998
Kadaster deel/nr 82647/167

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Leersum	Utrechtse Heuvelrug	Utrecht

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Leersum	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Leersum	C			2950

Omschrijving**

Inleiding

In 1904 is in opdracht van deurwaarder H.G. van Dam uit Wijk bij Duurstede deze koepel gebouwd. Het ontwerp is van de Leusdense architect J. van Pothoven Azn. De koepel heeft sterke stilistische verwantschap met de aan de Lomboklaan gelegen Uilentoren, die eveneens door van Pothoven in hetzelfde jaar gebouwd is. Beide objecten maakten deel uit van het landgoed Lombok dat door H.G. van Dam aan het begin van de twintigste eeuw gesticht is en door het publiek bezocht kon worden. In 1926 werd de koepel verkocht aan een particulier, terwijl de Uilentoren in bezit kwam van de gemeente Leersum.

De koepel, ook wel de Peperbus genaamd, is gebouwd op een kunstmatig opgeworpen heuvel. De Leersumse bevolking werd door de heer van Dam aangemoedigd hun afval op een hoop te storten. In of vóór de Tweede Wereldoorlog zou de heuvel zijn uitgegraven om tot voorraadruimte te dienen. Deze ruimte is thans dichtgemetseld.

Op oude foto's heeft de koepel een bolvormige piron met puntige uitsteeksels als bekroning.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Een op het perceel van Lomboklaan 35 zich bevindende KOEPEL, gebouwd in 1904 op een kunstmatig opgeworpen heuvel, die geheel met struiken is beplant, waardoor de later aangebrachte voorraadruimte aan het oog onttrokken is. De ingang is thans dichtgemetseld. De koepel heeft een ronde plattegrond en bestaat uit één bouwlaag onder een houten met zink beklede koepeldak. De binnenzijde van de koepel is niet bekleed, waardoor de ribben en houten bekleding zichtbaar zijn gebleven. De bakstenen gevel is zowel aan de buiten- als binnenzijde met kiezelcement afgewerkt. Onder de dakrand kraagt de gevel iets uit (ojiefprofiel). Aan de zuidzijde is de gevel door middel van drie gekoppelde rondbogen opengewerkt. De twee ronde zuilen zijn eveneens met een kiezelcement afgewerkt. De koepel is via een stenen, thans sterk verwaarloosde trap te bereiken.

Waardering

De koepel is van architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een bouwtype alsmede van cultuurhistorische waarde als voormalig onderdeel van het verdwenen landgoed Lombok. Ook van ensemblewaarde in relatie met de nabij gelegen Uilentoren, waarmee nauwe stilistische verwantschap bestaat.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Tuinkoepel